

ת"פ 39192/03/16 - מדינת ישראל נגד ריאד באירמוב (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 39192-03-16 מדינת ישראל נ' באירמוב(עציר)
לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י באת-כוחה עו"ד חן יבין
נגד
הנאשם
ריאד באירמוב (עציר) - בעצמו
ע"י בא-כוחו עו"ד בני זיתונה

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות של דרישת נכס באיומים וגניבה.

על-פי המתואר בכתב האישום המתוקן, הנאשם הינו בנה של המתלוננת, הגב' חוה באירמוב, ובמועד הרלוונטי התגורר עימה בביתה בדימונה. ביום 14.3.16, סמוך לשעה 10:00, נטל הנאשם את כרטיס הכספומט השייך למתלוננת וכאשר האחרונה שאלה מדוע עושה כן איים עליה כי יהרוג אותה. בהמשך יצא הנאשם מהבית למכשיר כספומט שם משך סך של 306 ₪ ללא רשות המתלוננת.

כתב האישום מפרט בנוסף כי ביום 13.3.16 גנב הנאשם מהמתלוננת כסף בכך שנטל מעל גופה את כרטיס הכספומט שלה בעת שזו ישנה, ובהמשך משך באמצעות הכרטיס כסף מזומן בסך 306 שקלים, ללא הסכמת המתלוננת. על-פי האמור בסעיף 10 לעובדות כתב האישום המתוקן, במספר מועדים שאינם ידועים למאשימה גנב הנאשם מחשבון הבנק של המתלוננת כסף באמצעות משיכה ממכשירי כספומט שונים, בסך מצטבר של 620 ₪, וללא הסכמת המתלוננת.

במסגרת הסדר הטיעון בו הודה הנאשם לא ניתנה הסכמה לעניין העונש, וכל צד טען ביחס לכך באופן חופשי.

טיעוני הצדדים:

באת-כוח המאשימה בטיעוניה בכתב הפנתה לחומרת המעשים בהם הודה הנאשם ובפרט לכך שהמדובר בריבוי מקרים אשר נפרסו על פני תקופה. בהתאם לתיקון 113, הפנתה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, בכללן שמירה על שלווה נפשית של המתלוננת, חירותה, תחושת ביטחונה, קניינה וכן שמירה על התא המשפחתי בשים לב לכך שהעבירות בוצעו

כלפי אמו של הנאשם. זו עתרה למתחם כולל הנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל. בגדרי המתחם ביקשה ליתן הדעת לעברו הפלילי של הנאשם המונה 3 הרשעות קודמות. כך גם ביקשה ליתן הדעת לשיקולי הרתעת היחיד והרבים. בסופם של הדברים עתרה לגזור את עונשו של הנאשם ברף הבינוני של המתחם לצד ענישה נלווית.

בא-כוח הנאשם, בדומה לעמדת המאשימה, סבור כי יש לקבוע מתחם עונש אחד בגין מכלול מעשיו של הנאשם. לגופם של הדברים ציין כי האמירות שהפנה הנאשם כלפי אמו קרובות יותר במהותן לצעקה מאשר איום. הלה סבור כי מתחם הענישה בנסיבותיו של התיק דנן ראוי שינוע בין מספר חודשי מאסר בודדים ועד 10 חודשים. בגדרי המתחם ביקש לקחת בחשבון את הודאתו אשר חסכה בזמן שיפוטי וביתר שאת יתרה את העדת המתלוננת. באשר לעושה - ציין כי עסקינן בנאשם כבן 37 אשר אינו בקו הבריאות. בעניין זה ציין כי הנאשם סובל ממספר ממחלות וכי הלה נאלץ לעבור 5 ניתוחים. נוכח מצבו הבריאותי נקבעה לנאשם נכות בגובה של 37%.

הנאשם ביקש להוסיף על דברי ב"כ ומסר כי מתחרט על מעשיו. הלה ציין כי הוא רווק וכי יש לו ילד בן 4. עוד מסר כי עבד במשך 17 שנה כקצב במספר מקומות עבודה וכי לאחר השחרור מעוניין לשוב לעסוק בתחום זה. כמו כן, מסר כי במידה ואמו לא תהיה מעוניינת שישוב לגור עמה ישכור דירה לבדו.

דין והכרעה:

כאשר אין המדובר בעבירה יחידה, שומה על בית המשפט לקבוע האם עסקינן ב"אירוע" אחד או במספר "אירועים" נפרדים (ראה סעיף 40יג לחוק העונשין).

על פי מבחן "הקשר ההדוק", אשר נקבע מפיה של כב' השופטת ד' ברק-ארז (בדעת רוב) בעניין ג'אבר, כדי להכריע בסוגיה על בית המשפט להשתמש ב"ניסיון החיים", כך שעבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד. עוד נקבע שם, כי ברגיל קשר כזה בין עבירות ימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה.

יישום מבחן זה לתיק שבפניי, תוך שימת לב לעובדה כי המונח "אירוע" רחב מה"מעשה" אשר היה מוכר לנו עובר לתיקון 113, הגעתי לכלל מסקנה כי מכלול מעשיו של הנאשם מהווים אירוע אחד, ומשכך יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד עבור כלל העבירות בהן הורשע. מסקנה זו מבוססת בעיקרה על אופי ומהות העבירות, על העובדה כי מדובר במסכת עבריינית מתמשכת אשר בוצעה כלפי מתלוננת אחת, אמו של הנאשם כפי הנראה על רקע דומה.

במעשיו האמורים פגע הנאשם בערך המוגן של חירות פעולתה של המתלוננת וכן בביטחונה האישי. בנוסף, יש במעשים אלו כדי לפגוע בקניינה של המתלוננת ושלמות התא המשפחתי, וזאת בשים לב להיות המתלוננת אמו של הנאשם.

באשר לפירוט הערכים המוגנים בעבירת האיומים ראו ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל (06.09.89): "אינטרס החברה הוא להגן על שלוות נפשו של הפרט... מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדין, אינטרס חברתי נוסף

אף הוא מוגן בעקיפין בעבירה זו, והוא נוגע לחופש הפעולה של הפרט... וידוע הוא שבמקרים רבים מושמעים איומים PER SE כמסר מסווה להתנהגות המצופה מן המאויים..."

באשר לחומרת העבירה של דרישת נכס באיומים ראו ע"פ 1938/13 רפיק ג'רבאן נ' מדינת ישראל (27.2.14):

"העבירות בהן הורשע המערער - דרישת נכס באיומים ואחזקת סכין שלא כדין - הן קשות, לרוב הן מכוונות כלפי אנשים תמימים, ההולכים להם ברחובה של עיר, או כאלה העובדים לפרנסתם. באמצעות הטלת אימה ופחד גוזלים אותם עבריינים נכסים וסכומי כסף מבעליהם, שעמלו קשה להשגתם. לפעמים הקרבנות נבחרו בצורה שרירותית ולפעמים במכוון בשל ההנחה שקבוצות אלה או אחרות קלות יותר לניצול..."

מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות בכגון דא משתרעת על פני ספקטרום מגוון ורחב הנע בין מספר חודשים שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ועד עונשים הנעים בין שנה וחצי ואף יותר. בעבירות אלו בית משפט שת ליבו לטיב האיומים, למושא האיומים, לנכס אותו מבקש המאיים להשיג, שימוש בנשק קר או חם, ביצוע בצוואת וכן יתר נסיבות אשר אפפו את האירוע.

ע"פ 7538/11 גיגי נ' מ"י (21.2.12) - אושרר עונש מאסר בן 8 חודשים בגין עבירות של דרישת נכס באיומים (2) עבירות) וכן עבירה של היזק בזדון. יצוין כי הנאשם עשה שימוש בסכין וכי לחובתו עבר פלילי.

ע"פ 5291/12 אבו האני נ' מ"י (12.11.12) שם נוכח שיקולי שיקום הומרו 3 חודשי עבודות שירות ב-220 של"צ וזאת בגין עבירות של דרישת נכס באיומים, גניבה ואיסור משחקים.

ת"פ 5194-08-11 (מחוזי- חיפה) מ"י נ' אבו חצירא (21.11.11) נדון נאשם למאסר בן 12 חודשים בגין עבירה של דרישת נכס באיומים. המדובר במי שניגש למתדלק בתחנת דלק בטירת הכרמל כשעל פניו מסיכת פורים וכשהוא מצויד בסכין ודרש את הכסף שברשותו.

ת"פ 15801-11-14 מ"י נ' פלוני (15.6.15) - בתיק זה נדון הנאשם, בין היתר, ל-7 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות של דרישת נכס באיומים, היזק לרכוש במזיד, גניבה וכן החזקה בסם לצריכה עצמית. המדובר בנאשם אשר דרש מאמו ואחותו שיעבירו לו את הכספים להם זכאי מהמל"ל בגין גמילתו מסמים באמצעות איומים שונים.

ת"פ 13846-08-12 מ"י נ' בסול (17.2.13) שם נדון הנאשם לצו של"צ בגין עבירות של דרישת נכס באיומים, גניבה והפרת הוראה חוקית. המדובר במי שניגש לקטין ודרש ממנו את אופניו ומשסירב האחרון לעשות כן, דחפו ונטלם בכוח.

ת"פ 46349-04-14 מ"י נ' חכמון (4.4.16) שם קבע כב' השופט עטר מתחם הנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בגין עבירה בודדת של דרישת נכס באיומים. יצוין כי נוכח שיקולי שיקום הוטל על הנאשם 100 ימי מאסר בפועל, לצד ענישה

ת"פ 26775-11-13 **מ"י נ' טלקר** - בתיק הורשע הנאשם על-ידי מותב זה בעבירות של סחיטה באיומים וכן הדחה בחקירה. המדובר במי שאיים על אמו במטרה שתביא לו כסף לקניית סיגריות ובהמשך אף מסר כי לו תזמין משטרה הוא ירביץ לאחר שחרורו מהכלא. בגין מעשים אלו הוטלו על הנאשם 7 חודשים מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

בתיק זה מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים המפורטים לעיל אינה מבוטלת כלל ועיקר. ראש וראשונה, בית המשפט נותן דעתו כי מושא מעשיו הנלוזים של הנאשם הוא אמו. עצם הפניית האיומים וגניבת הכספים מן האם מלמד על קושי ממשי בריסון יצרים וחוסר תובנה בדבר הפסול במעשיו. יש במעשים אלו כדי לפגוע במרקם המשפחתי, וזאת מעבר לרעה שמשיב הנאשם לאמו אשר נשאה אותו ברחמה, וכפי הנלמד בעקיפין - ממשיכה לסייע לו, בין היתר במגורים בביתה, הגם שזה אינו צעיר בימים.

אין המדובר במעידה חד-פעמית אלא בארבעה אירועים לפחות בהם הנאשם גונב כספים השייכים למתלוננת באמצעות נטילת כרטיס האשראי ומשיכת כספים ללא רשותה של המתלוננת. הנאשם באחד מן המקרים נוטל מעל גופה של המתלוננת כשהיא ישנה את כרטיס הכספומט, ובמקרה האחר, מקום בו זו מבחינה במעשיו, מגדיל עשות ומאיים עליה שיהרוג אותה. נקל לשער את תחושת חוסר האונים אותה חשה המתלוננת מקום בו בנה, בביתה, נוהג בכספה כבשלו, ואגב כך מטיל עליה מורא. לא למיותר לציין כי משיכת הכספים נעשית בין היתר על-ידי שימוש בקוד הסודי השייך לאותו כרטיס ואשר מצוי בידיעתו של הנאשם.

לא ברור מהו הרקע למעשיו של הנאשם. בין אם המדובר במחסור כספי הנוגע ללבוש ומזון, ובין אם המדובר בסיבה אחרת שיכול וקשורה לשימוש בחומרים משני תודעה (דבר שרמז לו ניתן למצוא בגיליון הרשעותיו הקודמות), אין ולא צריכה להיות הצדקה להתנהגות שכזו.

עמדתה של המתלוננת לא נשמעה במסגרת הטיעונים לעונש. הגם כך, אפילו זו, כדרך של אימהות, היתה מבקשת את טובת בנה, נדמה כי הנאשם מנצל ניצול ציני את הקשר עם אמו. חיזוק לכך ניתן למצוא בדברים אותם מסר בטיעונו לעונש לפיהם הלה בטוח שאמו תסכים לכך שישוב להתגורר עמה, מבלי להעלות בדעתו כי קיימת אפשרות שזו תאמר נואש מהתנהלותו המבישה אשר הלה נוקט כלפיה.

סכומי הכסף המצטברים אותם גזל הנאשם אינם גבוהים במיוחד. יחד עם זאת, אין לומר כי מדובר בסכומים בטלים, שכן שוויים המצטבר מגיע לכדי למעלה מ-1,200 ₪ על-פני תקופה קצרה יחסית.

לאור המקובץ לעיל, בשים לב לערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם, נסיבות ביצוע העבירות וכן מדיניות הענישה הנהוגה - הנני לקבוע את מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם שבפניי, נע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל.

בקביעת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם ולקולא, תילקח בחשבון הודאתו אשר יש בה כדי לחסוך בזמן שיפוטי יקר וכן ללמד נטילת אחריות על המעשים. מעבר לכך, יש בהודאה זו כדי ליתר את העדת המתלוננת אשר מטבע הדברים אינה פשוטה מקום בו זו אמורה להעיד כנגד בנה. יש בהודאה זו ולו בעקיפין כדי לסייע לשיקום התא המשפחתי, וזאת גם בהסתמך על דברי הנאשם לעונש לפיהם אמו משוחחתי עימו בטלפון ומציינת היא אינה מסתדרת בכוחות עצמה.

מנגד, ולחומרא, יש לקחת בחשבון את עברו הפלילי הכולל 4 הרשעות קודמות במגוון תחומים, בכללן, סמים, אלימות ורכוש. 2 מהרשעותיו הינן מלפני למעלה מעשור והשתיים האחרונות מן העת האחרונה. ביתר שאת יש ליתן הדעת להרשעתו בת"פ 35996-07-12 (בית משפט המחוזי בבאר שבע) בגדרה הושתו עליו שבעה חודשי מאסר בגין עבירות של קשירת קשר לעשות פשע, תקיפה הגורמת חבלה של ממש וגניבה.

בתיק זה לא הוגש תסקיר מאת שירות המבחן שיפרוש את מלוא התמונה הצריכה לעניין, בדגש על הרקע לביצוע המעשים, וכן אפשרות שילובו של הנאשם בהליך טיפולי כזה או אחר. לאור האמור, הרי שאין לדבר גם על הליכי שיקום בגינם יש לחרוג מטה ממתחם העונש ההולם. מנגד, על רקע העבר הפלילי והיעדרו של הליך טיפולי, יש לתת משקל לשיקולי הרתעת היחיד, ומשקל מה לשיקולי הרתעת הרבים.

מכל המקובץ לעיל, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 8 חודשים מאסר בפועל אשר ימנו מיום מעצרו, 14.3.16;
- ב. 4 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון;
- ג. 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.

ניתן צו כללי למוצגים.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לביהמ"ש המחוזי.

ניתן והודע היום, ח' בסיוון התשע"ו, 14/6/2016, במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט